

**PRAVILNO ODRŽAVANJE
PRSKALICA I OROŠIVAČA**

1. Opšte mere

Opremu za prskanje je potrebno ispirati sa rastvorom deterdženta i vode (kilogram deterdženta u 100 litara do 200 litara vode), posle rada sa pesticidima. Rastvor deterdženta i vode treba da cirkuliše kroz sistem nekoliko minuta. Pre ispiranja prskalice i orošivača ukloniti rasprskivače i filtere, a potom isprati sistem dva puta čistom vodom. Kada se čisti oprema, paziti da voda koja otiče ne dođe u kontakt s izvorom vode ili potokom. Možda je najbolje opremu čistiti u polju.

Mnoge etikete (uputstva) ističu, da bi oprema trebalo da se ispira ili amonijakom koji se koristi u kući ili varikinom. Ne koristiti ni amonijak i varikinu, bez preke potrebe. Oni reaguju tako što stvaraju hlor gas koji može da izazove iritaciju očiju, nosa, grla ili pluća.

Ako se ispiranje ipak obavlja sa amonijakom, predložena srazmera trebalo bi da bude 1 litra na 100 litara vode. Kada se koristi varikina, srazmera je 1 litra na 200 litara vode.

Ako su prethodno korišćena đubriva na bazi amonijaka, kao aditiv za prskanje ili nosilac za prskanje, potrebno je izvršiti ispiranje svih ostaka iz rezervoara, pre korišćenja varikine.

Za fenoksi herbicide, kao što je estar od 2.4-D, treba ispirati rastvorom amonijaka ili ćumura. Za ispiranje na bazi amonijaka, potrebno je napuniti jednu trećinu do polovine rezervoara i dodati 1/2 kg amonijaka na 100 litara vode. Pustiti da rastvor cirkuliše i pustiti malu količinu da prođe kroz rasprskivače. Ostaviti ostatak rastvora da prenoći, da neutrališe herbicide koji su ostali u opremi, a tada ispumpati rastvor kroz

rasprskivače. Voditi računa o činjenici da amonijak izaziva koroziju kod aluminijumskih delova prskalice. Posle ispiranja deterdžentom ili amonijakom, potrebno je temeljno ispiranje unutrašnjosti čistom vodom, ali i spoljašnjih površina prskalice ili orošivača.

2. Održavanje pumpe

Pumpa je “srce” prskalice i u cilju obezbeđivanja ravnomernog mešanja preparata u rezervoaru, što prilikom aplikacije obezbeđuje ujednačanu koncentraciju preparata po celoj širini distribucije, neophodno je pravilno održavati pumpu.

U skladu sa navedenim pre rada proveriti nivo ulja u kućištu pumpe i po potrebi dopuniti. Zameniti ulje na svakih 100 sati rada ili prema uputstvu proizvođača pumpe. Najčešće za svaku komoru treba obezbediti 0,5 litara ulja i pri tome koristiti motorno ulje (SAE 40) ili ulje za menjač (SAE 90).

Ako je ulje u kućištu pumpe postalo belo neophodno je odmah promeniti membrane kućišta, isprati ga i nasuti novo ulje. Navedeno je znak, da je radna tečnost iz komore dospela u kućište.

Promeniti radne membrane komora svakih 400 radnih sati ili bar jednom godišnje. Pre i posle sezone prskanja proveriti stanje i funkcionalnost ventila pumpe.

Kod pumpi prekidnog dejstva, koje imaju vazdušno zvono, redovno kontrolisati pritisak vazduha u komori i po potrebi ga podesiti - usaglasiti sa predviđenim radnim pritiskom. Kontrola i provera pritiska se obavlja sa posebnim manometrom,

koji se priključuje na igličasti ventil zvana. Eventualno povećanje pritiska u zvonu izvodi se pomoću klasične vazdušne pumpe ili kompresora, a smanjenje pritiskom na iglicu ventila. Adekvatan pritisak u vazdušnom zvonu osigurava dobru poprečnu distribuciju radne tečnosti

3. Održavanje filtera i rasprskivača

Pre svakog prskanja proveriti čistoću filtera i rasprskivača. Posle svakog prskanja oprati rasprskivače u mlakoj vodi sa finom četkicom za čišćenje istih. Ne koristiti žicu ili oštre predmete. Ne čistiti rasprskivače tako što će se ustima duvati kroz njih.

4. Održavanje pneumatika kod vučenih mašina

Kod vučenih prskalice ili orošivača, redovno kontrolisati pritisak vazduha u pneumaticima (pomoću manometra), vodeći računa da se održavaju na optimalnoj vrednosti. Zbog položaja prskalice ili orošivača, važno je da pritiscici sa leve i desne strane budu isti. Posle tretiranja detaljno oprati i pneumatike jer se na njima zadržava i do 2% od primenjene količine pesticida.

5. Održavanje sprovodnih creva i rezervoara

Pre početka sezone primene prskalice i orošivača, kao u slučaju da se tokom sezone primene primeti bilo kakvo oštećenje na sprovodnim crevima i rezervoarima iste odmah popraviti ili zameniti da ne bi došlo do curenja preparata na površinu. Po završetku tretiranja na mašinama zaostaje od 0,5 do 2 %

preparata pa je potrebno iste dobra oprati, najbolje vodom pod pritiskom. Prosečna potrošnja vode za ove potrebe je oko 60 litara. Neophodno je pranje izvesti dalje od naseljenog mesta, gde voda zaostala od pranja može doći u dodir sa živim organizmima, posebno decom i stanovništvom.

6. Održavanje orošivača

Za održavanje orošivača važi sve što i za prskalice, s tim da se vodi računa o ispravnosti ventilatora i vazdušnih vodova, koji obezbeđuju vazдушnu struju za odnošenje radne tečnosti. Posle 2-3 godine treba proveriti izbalansiranost ventilatora.